

*Ya súrát ne Pablo
kadatu mangurug ka*

Efeso

1 Iyà e Pablo, nga pinagbalin ne Dios ka isa nga apostol ne Jesu-Cristo. Súrát ku idi kadakayu nga tolay ne Dios ka Efeso nga napikkilán na mangurug ke Jesu-Cristo.

²E Dios nga Ama tada se Jesu-Cristo wa Apu tada din nala ya magkallà kadakayu se mangap-kappiya kadaya ur-uray nu.

Tu palánu ne Dios nga pakabiyágan tada

³Ay dayáwan tada nge Dios, nga Dios se Ama ne Jesu-Cristo nga Apu tada, ta gapu ta umapu tada ke Cristo, ay abay tu nesisseng na kadåtada, ta atán ngámin kadåtada daya nidde naya Ispiritu na nga gayát ka lángit.

⁴Oray kitu akkan pikam ma nàwa idi ya kalawagán, ay napadán na píli nitta ne Dios sin na tolay na nga pagmar-maruwan na, gapu ki angngurug tada ke Cristo, se kuwaan na ka áwan bas-básul, ta piyán nitta. ⁵Pinalánu na oray kitun kam, nga pagbalinan nitta ka annánà na, gapu ke Jesu-Cristo, ta ittu ya piyán na, se pagangammán na nga màwa kadåtada. ⁶Ay túya dayáwan tada lugud de Dios, gapu kiya nakas-kasdáaw wa agkallà na nga nepassingan na kadåtada, kitu inangngibon na ke Jesu-Cristo nga pà-pàgan na.

⁷Ata gapu kitu dága ne Jesu-Cristo kitu nekatay na, ay nálà nitta ne Dios sin, ta pinakawan nitta ngin kadatu bas-básul tada, gapu kiya abay nga agkallà na ⁸nga nepassingan na kadåtada. Ay gapu pe kiya kinasírib na se pannakaáwat na, ⁹ay nepakammu na ngin kadåtada tu palánu na kampela ngin nin nga akkan na pikam ma nepakammu kitun, áta ittu tun tu piyán na nga kuwaan gapu ke Cristo. ¹⁰Ata nu umbet ya oras nga piyán na kampela ngin nin, ay palánu ne Dios nga paggaamúngan ngámin daya atán ka lángit se daya atán kídi ya kalawagán.

¹¹Gapu ke Jesu-Cristo, ay dakami ya pininya na nga piníli na nga tolay na oray kitun kam. Ata màwa nga mepogup daya ngámíngámin

kiya piyán kampela ne Dios nga kàwa da ngin. ¹² Ay díkod, dakami nga nunna nga maginnanáma ke Cristo win, ay magbiyág kami nga mamatag ke Dios gapu kiya kinadáyaw na.

¹³ Ay oray pe kadakayu, kitu inakagína nu kiya kurug ga sur-súru nga mepanggap kiya pakabiyágan daya maragbásul, ay ittu tu inangngurug nu ke Jesu-Cristo, ay árig minarkaán nakayu kiya tagematun na nga ittu ya Ispiritu na nga nekar-kari na kitun. ¹⁴ Ay ya kinaatán nedi ya Ispiritu na kadåtada ya pakammuwán tada nga daya nekari ne Dios kadåtada nga tolay na, ay málà tada. Ay díkod namnamáan tada ya angngalà na tutu wala kadåtada ka kuw-kuwa na. Ay dayáwan tada nge Dios gapu kiya kinadáyaw na.

Ya angngituráy ne Jesu-Cristo

¹⁵ Ay túyán ya gapu na nga, kane madámag ku ya angngurug nu ke Apu Jesus se ya amminya nu kadaya ngámin na páda nu wa tolay ne Dios, ¹⁶ ay áwan ku sínang nga magiyáman ke Dios gapu kadakayu. Ikar-karárag takayu peyang nu magkarárag gà.

¹⁷ Ikar-karárag ku ke Dios nga nadáyaw nga Ama tada nga ittu ya nangibon ke Apu Jesu-Cristo nga idde na ya Ispiritu na nga ittu ya mamasírib se mangipakammu kadakayu ke Dios, ta senu mammuwán nu pà-pàrang. ¹⁸ Ay agngan ku pe nga mawadaán daya ur-uray nu, ta senu mammuwán nu pàrang ya kàwaán naya nepanamnáma na kitu nangngayáb na kadakayu. Mammuwán nu pe daya adu nga nakas-kasdáaw pàrang nga pagkallà na nga nekari na kadaya tolay na.

¹⁹ Ay mammuwán nu pe ya áwan kepadáan na kinaturáy naya ammanakabalin ne Dios, nga ittu ya sumeseseng kadåtada nga mangurug. Ay idi ya ammanakabalin na, ay ittu kam idi tu inusár na ²⁰ kitu namaltu na kammin ke Cristo kane matay, se itu namagtugaw na kaggína ki pane diwanán na ka lángit. ²¹ E Cristo ya mangitur-turáy kadaya ngámin na ap-apuwan, se kataturayán, se daya nangátu ka lángit. Nangátu pàrang ya sáad na may oray nágan na nga sáad daya agtuturáy kídí kalawagán ni, oray kiya umbet nga baru nga kalawagán. ²² Nepeturayán ne Dios ya ngámingámin ke Cristo, ay se aggína pe ya pinagbalin na nga Apu daya ngámin mangurug, se daya ngámingámin. ²³ Ay daya ngámin na mangurug ke Cristo, ay árig da ya baggi na. Ay díkod gapu kaggída, ay

áwan na nga pagkurángan nin, ta aggína mà ya mamalin ki ngámingámin ki oray ka wàna.

Ya nekálà tada gapu kiya agkallà ne Dios

2 Kitun, ay árig nu ya natay gapu kitu akkan nu anngikurug ke Dios, se gapu kadatu bas-básul nu. ²Ta ittu nu wa inatangya nga tal-taldan datu nadakè a kuk-kuwaan daya toláy ya akkan na mangurug. Ngamay ya bíláng nekurug nu kitun, ay e Sairu, nga apu ngámin daya an-anítu, se aggína pe ya mangitur-turáy kadaya akkan mangikur-kurug ke Dios. ³Dàtada ay ummán tada pe kaggída kitun, áta ittu tada nga kinuw-kuwa datu piyán tada kampela ngin nin. Ay nu nágan datu kelugán datu baggi tada, se pagray-rayuwán datu uray tada, ay ittu datun datu kinuw-kuwa tada. Ay díkod gapu kadatun na kà-kàwaán tada, ay sangapáda tada kitun, se daya akkan na mangurug ke Dios nga panísan na.

⁴Ngamay abay pànanang ya agkallà se ya aminya ne Dios kadàtada. ⁵Ta oray nu árig tada ya natay yin gapu kiya akabásul tada, ay árig pinaltu nitta nga ummán kitu inammaltu na ke Cristo kane matay. Gapu wala kiya agkallà ne Dios ya nekabiyágan tada. ⁶Ay gapu kiya nakiapu tada ke Jesu-Cristo, ay ittu pe ya gapu na nga árig pinaltu nitta nga ummán ke Jesu-Cristo, ta senu mepagturáy tada kaggína ka lángit.

⁷Kinuwa ne Dios idi ka anngipassingan na kiya sumarunu nga al-algaw pikam kiya áwan panda nga agkallà na, nga nepassingan na kiya kinamáru na kadàtada gapu kiya anngurug tada ke Jesu-Cristo. ⁸Ata gapu kiya agkallà tutu wala ne Dios kadàtada, ay nelísi nitta ngin kiya pakapanísán tada kuma, gapu ta nangurug tada, nga akkan gapu kadaya mà-màwa tada kampela ngin nin, nu di pagkallà kampela ne Dios sin. ⁹Ay díkod áwan ya makepasindáyaw kídi, ta akkan gapu kadaya mà-màwa tada kampela ngin nin. ¹⁰E Dios kampela ngin nin ya nangulis kadàtada kiya kabiy-biyág tada gapu kiya inangngurug tada ke Jesu-Cristo, ta senu datu nesag-sagána na kitun nga kuk-kuwaan tada kuma nga napiya, ay ittu win daya kuk-kuwaan tada ngin.

Ya agsissa na uray tada nga mangurug ke Jesu-Cristo

¹¹ Ay díkod akkan nu kaligpanán nu wà ummán nu kitun. Gángay akkan kayu wa Judyu. Ipangágan dakayu daya Judyu ka akkan nakúgit. Aggída daya nagpakúgit nga nán da. May nepagangay mà ala yán na kuwaan da ki baggi da. ¹² Kitun, ay áwan nu ram-ráman ke Cristo. Akkan kayu pe nga Judyu wa gaka natu Israel nga ittu daya píli ne Dios kitun na tolay na. Ay díkod áwan nu pe ráman kadatu kari ne Dios nga mamiyág kadakami nga Judyu. Ay áwan nu wa innanamán na pakaalakkán nu kitun, ta akkan nu am-ammu pikam me Dios.

¹³ Ngamay kídi yin, dakayu nga adayyu ke Dios kitun, ay neadanni kayu win kaggína, gapu kitu dága ne Jesu-Cristo kitu nekatay na, ta nangurug kayu kaggína ngin. ¹⁴ Ata e Jesu-Cristo ya namagbalin kadaya Judyu se akkan Judyu ka magkakamungayán. Gapu kitu baggi na, ay pinagsissa nada, se na nippà tu panagkakagúra da. ¹⁵ Nippà na datu lin-lintag mi nga Judyu, ta senu mapagbalin na ka árig sissa nga apagtolatolay daya akkan Judyu, se daya Judyu nga mangurug kaggína. Díkod magkikinnawátan da ngin. ¹⁶ Ta gapu kitu nekatay ne Jesu-Cristo kitu krus, ay nippà na tu panagkakagúra da. Pinagsissa na ya uray dayán na duwa baláki nga tolay, se nada nekappiya ngámin kammin ke Dios. ¹⁷ Ay ittu tu gapu natu nelalbet ne Jesu-Cristo kídi nga nangagi kadakayu nga adayyu ke Dios, se kadakami nga adanni kaggína kiya akikappiya tada nga tolay ke Dios. ¹⁸ Ata gapu kaggína, ay makaadanni tada ngámin ke Dios nga Ama tada, gapu kiya sissa nga Ispiritu na.

¹⁹ Ay díkod dakayu wa akkan Judyu, ay akkan kayu win na sabáli nga tolay onu agtangeli ke Dios. Arig nu pe yin ya umíli kaggína nga ummán kadaya napadán píli na nga tolay na. Bílang kayu pe yin ka annánà na. ²⁰ Arig nu pe yin ya nekatat tin kiya árig ga bal-balayan daya apostoles se datu pagbàbànan ne Dios, nga e Jesu-Cristo ya bátug adígi na nga pagligdaán na. ²¹ Aggína ya gáput nedi nga balay, ay se aggína ya mamagbalin ka nadáyaw nga balay kampela ne Apu win. ²² Ay gapu ta ummapu kayu win ke Jesu-Cristo, ay árig nu pe yin ya netangakapat se daya duddúma kiyán na balay nga ittu ya bátug ga pagyanán naya Ispiritu ne Dios.

2:20 Onu daya apostoles se datu agkakagiyán ne Dios kadaya pekagi na daya árig tak-takkál na. **2:20** Daya mangurug ke Jesu-Cristo, ay neárig ne Pablo da ka balay.

Tu ipàwa ne Dios ke Pablo

3 Iyà e Pablo nga nabálud gapu kiya angngikabon ku ke Jesu-Cristo, kiya angngitul-túluy ku wa mangipakammu kaggína kadakayu wa akkan Judyu. ²Ay ammù nga nagína nu win na gapu kiya agkallà ne Dios kiyà, ay nidde na kiyà idi ubrà nga mangipakammu kaggína kadakayu. ³Nepakammu ne Apu win tu palánu na nga akkan na pikam ma nepak-pakammu kitun. Ay aggína mismu ya nangipakammu kiyà. Ay nakagi ku kam pe yán nin kídí súrát ku wi. ⁴Ay nu kappiyánan nu wa bas-basáan, ay mammuwán nu dayán na am-ammu ku mepanggap kiya palánu ne Dios nga mepanggap ke Cristo. ⁵Kitun, ay akkan na nga nepak-pakammu idi kadatu nunna nga tolay, ngamay nepepakammu ne Dios sin kadakami nga apostoles se profeta kiya Ispiritu na.

⁶Ay tu idi ya nepakammu na: gapu kiya angngurug daya akkan Judyu kiya Napiya nga Dámag, ay patawídán ne Dios da pe yin kadaya ipatáwid na kadaya Judyu. Ay se magbalin da pe yin ka árig baggi ne Jesu-Cristo, se meráman da pe yin kadaya nekar-kari ne Dios kadaya mangurug ke Jesu-Cristo.

⁷Ay gapu kiya agkallà ne Dios, ay pinagbalin nà ka bobonan na nga mangibàbànan kiya Napiya nga Dámag. Ay nidde na idi ya ubrà gapu kiya ammanakabalin na. ⁸Oray iyà ya kababaán kadaya ngámin na tolay na, ay iyà ya pinlí na nga mangibàbànan kadakayu nga akkan Judyu kiya áwan kepadáan na agkallà pà nang ne Cristo kadàtada. ⁹Ay pepakammu na pe kiyà kadaya ngámin tolay nu mapaanna ya kàwaán natu palánu na. E Dios nga ittu ya namarsuwa kiya ngámin kalawagán, ay kídí yala ngin ya angngipakammu na kitu palánu na kitun kam. ¹⁰Ay díkod, gapu kadàtada ngámin na mangurug ke Jesu-Cristo, ay mammuwán daya ap-apuwan se katuturayán ka lángit ya kinasírib ne Dios kiya nagbal-baláki nga kepassingannán na. ¹¹Ittu kam yán tu napadapadán na palánu na kuwaan, ay nàwa na ngin kurug kitu nekatay ne Jesu-Cristo wa Apu tada.

¹²Ay gapu lugud kitu nakiapu tada ke Jesu-Cristo kane mangurug tada kaggína, ay akkan tada ngin na min-induwán onu maggad-gadduwa nga umadanni ke Dios. ¹³Ay kagiyan ku kadakayu wa akkan kayu din na madusmaya kiya angngurug nu, gapu wala kiya panagrígát ku wi gapu kadakayu. Pagpiyaán nu idi.

Ya karárag ne Pablo

¹⁴ Ay nu madamdám ku ngámin dedi, ay magpalintud dà a magkarárag ke Dios nga Ama tada. ¹⁵ Aggína ya makammu kadaya ngámin na atán ka lángit se kídí ya kalawagán.

¹⁶ Ikar-karárag ku ke Dios, nga gapu kiya abay pà nang nga agkallà na, ay iddán nakayu ka kabailán nu nga mamagbagkad kadaya ur-uray nu.

¹⁷ Ay ikarárag ku pe nga, e Cristo kuma peyang ya mangitur-turáy kadakayu gapu kiya angngurug nu kaggína.

Ikarárag ku pe nga, maggamut se lumigda ya amminya nu, ¹⁸ ta senu mabalín nu din se daya ngámin na tolay ne Dios, nga mammuwán nu wà ummán tutu wala ya kaabay pà nang naya amminya ne Cristo kadakayu ka áwan panda. ¹⁹ Oray nu akkan ta kurug mammuwán tutu wala pà nang ya amminya na, ay piyán ku kammala kurug ga mà mud nu, ta senu ammuwán nu tutu wala pà nang nge Dios, ay díkod magbiyág kayu ka ummán kaggína.

²⁰ Ay túya dayáwan tada nge Dios, ta adu wala nga adayyu ya mà-màwa na, se daya midde na ngam ngámin daya malam-lammat tada, se ag-agngan tada, gapu kiya kababalin na nga atán kadàtada. ²¹ Ay dayáwan tada ngámin na mangurug gapu kiya isisseng na kadàtada. Ay dayáwan tada pe gapu ke Jesu-Cristo. Dayáwan tada peyapeyang ka áwan panda.

Ya agpapáda naya uray daya mangurug

4 Iyà nga nabálud gapu kiya agsirbì ke Apu Jesus, ay kagiyan ku kadakayu nga ipogup nu din ya kabiy-biyág nu kiya kabiy-biyág nga nangayabán ne Dios kadakayu. ² Magpak-pakumbaba kayu ngala peyang, se nindù kayu kuma, se magan-ánus kayu kuma ngala, ay maggiinnánus kayu pe gapu kiya panagpipinninya nu. ³ Ay ippáy nu ya kabailán nu nga mamagnanáyun kiya panagsissa nu nga idde naya Ispiritu gapu kiya napiya nga ur-uray nu nga ittu ya bátug mangúyun kadakayu.

⁴ Arig tada ya sissa nga baggi. Sissa pe ya Ispiritu ne Dios nga ittu ya atán kadàtada ngámin. Ay ummán pe nga sissa ya innanamán tada, nga ittu ya nangayabán ne Dios kadàtada. ⁵ Sissa ya kur-kurugan tada, ay sissa pe ya apuwan tada. Ay sissa pe ya gapu naya nagbawtisár tada. ⁶ Sissa

---

3:17 Nán da nga ya aminya da ke Dios se kiya isaisa kaggída ya piyán na nga kagiyan kídí.

ya Dios tada, nga Ama tada ngámin, nga kangatuwán kiya ngámingámin, ay iturayán nitta ngámin, ay se atán kadàtada ngámin, se usaran nitta ngámin kiya agpakammu na kadaya duddúma.

⁷Ngamay ya isaisa kadàtada, ay niddán ne Cristo ka ubra ta, sigun kiya piyán na nga idde kadàtada. ⁸Ata atán ya nesúrát mepanggap ke Jesu-Cristo, nga nán na,

“Kane magulli kammin ka lángit, ay adu datu árig
bálud na nga nippan na,

ay se niddán na datu tolay ka ubra da,” nán na.

⁹Ay nágan lugud naya piyán na nga kagiyan ya, nagulli kammin ka lángit, nu di nunna kurug ya nelalbet na kídí kalawagán nga gayát ka lángit.

¹⁰Ay ya inumbet nga gayát ka lángit, ay ittu kammin ya nagulli ka lángit, ta senu aggína ya makammu kiya ngámingámin.

¹¹E Jesu-Cristo lugud ya nangidde ka ub-ubra daya tolay na. Kinuwa na ka apostoles daya duddúma. Ay daya duddúma, ay profeta. Ay mangiwar-waragáwag kiya bàbànan na daya duddúma. Ay daya duddúma, ay pappastor da nga mangisur-súru kiya bàbànan na se sumeseseng pe.

¹²Kinuwa na idi ta senu makapagsiseng tada nga tolay ne Dios nga mangwa kadaya ipàwa na kadàtada, ta senu nabílag tada nga árig baggi ne Cristo. ¹³Ay díkod màwa ya panagsissa tada kiya angnurug tada, se ya angammu tada tutu wala ke Jesu-Cristo nga An-anà ne Dios. Ay magnákam tada pe yin, ay díkod mepáda tutu wala ngin ya gangay tada kiya gangay ne Cristo.

¹⁴Ay díkod akkan tada ngin ummán kadaya annánà a tagakurukurug gala kadaya isur-súru daya mangial-alílaw nga tolay nga mangirub-robu kadaya duddúma kadaya palabúga da kammala ngin nin nga ammu da.

¹⁵Akkan tada lugud ummán kiyanin. Ya kuwaan tada kuma, ay kagiyan tada ya kurug gapu ta magpipinninya tada lugud. Ay díkod magnákam tada pànanang kiya angnurug tada ke Cristo, panda kiya kepáda naya gangay tada kiya gangay na, nga bátug úlu tada, ¹⁶Dàtada nga árig baggi na, ay itur-turayán nitta, ta senu magsissa ya uray tada nga magsiseng. Ata nu kuwaan kurug daya ngámin na parte naya baggi daya bátug ipàwa naya úlu kaggída, ay umabay se bumílag ya baggi. Ay mapakuna tada pe nga mangurug nu magpipinninya tada.

Ya aglam-lammat daya mangurug ke Cristo

¹⁷ Ay gapu ta mangurug kayu lugud din ke Apu, ay bilínan takayu, nga akkan nu wa ittu tal-taldan nin daya kuk-kuwaan daya akkan na mangurug ke Dios. Awan sur-surbi daya pan-panúnut da, ¹⁸ ay magaw-awagwag ya ur-uray da. Ay áwan da lugud ráman kiya pakabiyágan ke Dios, ta akkan da nga ammu we Dios, se pinakulnit da ya uray da ngin. ¹⁹ Ay díkod akkan da ammu win ya maliyaw. Kuwaan da ngala nga kuwaan daya nakap-appat. Ata áwan da sabáli ya lam-lamtan kuwaan, nu di daya ngámin baláki daya nadakè.

²⁰ May akkan ummán kadayán daya nammuwán nu wa sur-súru nga mepanggap ke Cristo. ²¹ Ta kurug ga nagína nu win ya mepanggap kaggína, ay se nesúru mi kadakayu win datu kinakur-korugán na gayát ke Jesus ta mangurug kayu lugud din kaggína. ²² Ay túya ippà nu win tu dadán na kinatutolay nu, nga ittu datu gapu datu nadakè a panagbiy-biyág nu, ta ittu datu panggayatán naya keal-alíláw nu wa mangwa kadaya piyán kampela daya baggi nu win, nga ittu ya pakadadálán nu pe. ²³ Masápul nga mangul-ulis kayu win kadaya panaggur-uray nu, se daya aglam-lammat nu, ²⁴ ay se magbiyág kayu win kiya bar-baru wa kinatutolay nu, nga ittu ya naparsuwa nga ummán ke Dios. Mepakammu yán na baru wa kinatutolay nu kiya kurug nga kinamáru nu, se ya akkan nu tutu wala nga agbásul.

Ya anlad tada ke Dios

²⁵ Ay díkod, akkan tada lugud da magbutabutal lin, nu di dayán nala nga kurug daya ikagi tada kadaya wawwági tada, ta neráman tada ngámin nin kiya árig baggi ne Jesu-Cristo.

²⁶ Ay nu makarungat tada, ay akkan tada din magbásul. Akkan tada nga manangalgaw nga sirrurungat. ²⁷ Akkan tada iddán ne Sairu ka waya na nga mangiparò kadàtada.

²⁸ Ay daya maragtákaw, ay igsán da ngin ya agtak-tákaw da, ay se da maggagat magubra ngin, ta senu atán meseng da pe kadaya nakal-allà.

²⁹ Ay akkan tada magúni ka nadakè, nu di daya makaseng ngala daya kagiyán tada, nga ummán kadaya makapaligda se daya mepàbà kadaya kasapúlán, ta senu masengán daya makagína kadakayu.

³⁰ Ay akkan tada nga pagpanakitan ya Ispiritu ne Dios nga nidde na kadåtada, ta ittu ya bátug tagematun na nga kuw-kuwa nitta, ay se ittu ya pakammuwán tada nga umbet ya algaw nga ilalbet na nga mangalà kadåtada.

³¹ Ay ippà tada ngámin nin daya umtul, se ya mangal-kalùsaw kadaya kasittolay tada. Akkan ta ngin na magsasáwad se magpipinnadakè. Ay ippà tada ngin daya nadakè a lam-lammata tada kadaya duddúma. ³² Ya kuwaan tada ngin, ay maggiinnindù, se magpipinninya, se magpipinnakawan, nga ummán kitu inammakawan ne Dios kadatu bas-básul tada gapu kitu nekatay ne Cristo.

5 Ay gapu lugud ta annánà nitta nge Dios sin na pà-pàgan na, ay aggína ya masápul la taldan tada. ² Maraminya tada din, nga ummán kiya amminya ne Cristo kadåtada, ta nepalúbus na ngala nga mebasu ya baggi na, ta senu mabalin nitta pakawanan nge Dios kadaya bas-básul tada. Ay pinatag ne Dios tun na kinuwa na se naangammán pe.

Ya kawàdàran naya gibat

³ Ay gapu lugud ta tolay nitta nge Dios sin, akkan tada nga mangwa ka oray nágan na nga nadakè nga mepanggap kadaya babbay se lalláki, onu magágum, senu áwan ya makag-kagi kadåtada ka mepanggap kadayán.

⁴ Ay akkan pe rumbang nga nadakè ya aggun-úni tada. Akkan tada magmámát, se akkan tada magbalikát kadaya barabárang se nakap-appat. Ya kuwaan tada kuma, ay magiyáman ke Dios. ⁵ Ta kurug nga áwan meráman kiya pangiturayán ne Cristo se Dios kadaya mangwa ka oray nágan na nga nadakè nga mepanggap kadaya babbay se lalláki, se kadaya naágum. Ata ya naágum, ay bátug diyos na ya agúman na.

⁶ Ay akkan kayu wa peal-alílaw kadaya tolay ya magkuna nga akkan na nadakè ya mangwa kadayán. Ata ittu dayán daya gapu naya angngalùsaw ne Dios kadaya akkan na mangurug kaggína, ay ittu ya ammánis na kaggída. ⁷ Ay túya akkan kayu wa mebul-bulun kadayán na tolay. ⁸ Ata dakayu, ay naggayát kayu pe ka árig kagibattán kitun, may kídì yin, ay árig ga atán kayu win kiya wada, ta umapu kayu win ke Apu Jesus. Ay túya masápul la mepogup daya kuk-kuwaan nu win kiya kuk-kuwaan daya atán kiya wada. ⁹ Díkod ipassingan nu daya napiya nga kuk-kuwaan nu. Magmar-máru kayu, se daya kustu wala daya kuwaan nu, se dayán

nala nga kurug daya kagiyan nu. ¹⁰ Ay kappiyánan nu lugud ammuwán nu nágan daya mamaanggam ke Apu.

¹¹ Ay akkan kayu wa mepagat-atangya kadaya áwan sur-surbi nga kuk-kuwaan daya árig ga atán kiya gibat. Nu di nu wa ipàmud kaggída dayán. ¹² Nakap-appat kadåtada nga mangurug, oray bàbànanan tada ngala dayán na kuk-kuwaan da nga isir-sirù da. ¹³ Ay nu mewada dayán ngámin, ay mepakammu kaggída ya kurug ga katutolay da nga nadakè. ¹⁴ Ata mepakammu ngámin daya árig mawadaán. Ay ittu ya gapu na nga atán ya makuna nga, “Malukág ka ngin, ikaw nga makat-atúdug. Ay lumtu ka ngin nga natay. Ta wàdàran naka ngin nge Cristo,” nán na.

Ya nanàmán na panaggur-uray

¹⁵ Ay túya kappiyánan nu wa lam-lamtan ya kabiy-biyág nu. Akkan kayu nga ummán kadaya umang-ang-ang, nu di kayu nga magsírib. ¹⁶ Basta atán nala waya nu, mangwa kayu kadaya napiya, ta dumakidakè in daya tolak kídì yin na al-algaw. ¹⁷ Akkan kayu lugud nga umang-ang-ang, nu di nu kuma ammuwán ya piyán ne Apu Jesus nga ipàwa kadakayu. ¹⁸ Ay akkan kayu wa maging-inglaw, ta dadàlan nakayu yán. Ngamay petur-turayán kayu kuma ngala kiya Ispiritu ne Dios.

¹⁹ Ay nu magguurnung kayu, ay magkansiyon kayu kadaya mepanggap ke Apu, ka pagday-dáyaw nu kaggína. Ay ipas-pasnà nu tutu wala kuma ya agdáyaw nu. ²⁰ Ay kadaya ngámingámin na mà-màwa, ay magiyáman kayu peyang ke Dios nga Ama tada, gapu ke Apu Jesu-Cristo.

²¹ Ay magpinnuráy kayu kiya isaisa kadakayu gapu kiya angngikurug nu pe ke Cristo.

Bílin kadaya magatáwa

²² Ay dakayu wa nat-átawán na babbay, peturayán kayu kadaya attáwa nu, nga ummán kiya agpeturáy nu ke Apu. ²³ Ata ya laláki, ay aggína ya árig úlu naya atáwa na, nga ummán ke Cristo, nga aggína ya árig úlu daya ngámin mangurug kaggína, nga ittu daya árig baggi na. Ay aggína kam ya mamiyág kaggída. ²⁴ Ay díkod, masápul la peturayán daya babbay kadaya attáwa da kiya ngámingámin, nga ummán kiya agpeturáy tada ngámin na mangurug ke Cristo.

²⁵ Ay dakayu wa lalláki, ay piyán nu daya attáwa nu nga ummán kiya amminya ne Cristo kadátada nga mangurug kaggína. Nepalúbus na ngala nga mebasu ya baggi na gapu kadátada. ²⁶ Kinuwa na yán ta senu mapagbalin nitta ka tolai na nga áwan bas-básul. Kitu inagbawtisár tada tu bátug namgu na kadatu bas-básul tada, kane kurugan tada ya bàbànan na mepanggap ke Jesu-Cristo. ²⁷ Ay kinuwa na idi ta senu napiya tutu wala ya pagsisinnán na kadátada kiya ilalbet na kammin na mangalà kadátada; nadalus tada se áwan tutu wala nga nadakè kadátada, se áwan tada tutu wala nga mansà ki àráng na, se áwan tada pe tutu wala pagkur-kurárgan.

²⁸ Ay díkod páda na pe kadaya lalláki. Piyán da din daya attáwa da nga ummán kiya amminya da kadaya baggi da kampela ngin nin. Ay díkod, ya laláki nga maminya kiya atáwa na, ay bíláng pe yin nga piyán na ya baggi na kampela ngin nin. ²⁹ Awan kadátada ya mangalúsaw ki baggi na, nu di ta lugud nga panganan se tar-tarànan, nga ummán kiya angwa ne Cristo kadaya mangurug kaggína. ³⁰ áta bíláng tada ya parte naya baggi na.

³¹ Ay atán ya nán na kiya bàbànan ne Dios nga, “Nu mangatáwa ya laláki, ay panáwan na daya mannákam na, ta kobungan na ya atáwa na, ay magbalin da ka sissa ngin,” nán na. ³² Ay atán ya naunag pànanag, nga piyán kagiyan nedi. Ay kiyà, ay íarig ku wala ya kàwaán daya magatáwa kiya kàwaán ne Cristo se daya ngámin mangurug kaggína.

³³ Ngamay mepanggap pe kadaya kurug magatáwa. Ngámin daya lalláki, ay masápul piyán da daya attáwa da nga ummán kiya amminya da kadaya baggi da. Ay ummán pe daya nat-átawán na babbay, masápul rispitaran da pe daya attáwa da.

Bílin kadaya maggaáma se maggiína

6 Ay dakayu wa annánà, ay ikurug nu daya mannákam nu, áta ittu yán ya rabbang na nga kuwaan daya umapu win ke Apu Jesus. ² Ata atán isa nga bílin ne Dios nga ittu ya nunna nga bílin na nga binulunán na ka kari. Ay nán na kídi, “Pàgan nu ya ama nu se ya ina nu, ³ ta senu napiya daya mà-màwa kadakayu, se adaddu ya agbiy-biyág nu kid kalawagán ni,” nán na.

⁴Ay dakayu pe nga magannà, akkan nu din na par-parungtan daya annà nu, ngamay isúru nuda kiya napiya, ay se kagiyánan nuda kiya piyán ne Apu nga agkakagi nu.

Bílin kadaya asassu se kadaya apu da

⁵Ay dakayu wa magasassu, ikurug nu daya apu nu. Ikansing nuda, ay se ipas-pasnà nu tutu wala ya angngikurug nu kaggída, nga ummán ka e Cristo kam ya ikur-kurug nu. ⁶Akkan tittu wala kiya agsisíngan da kadakayu ya aggagat nu, ta piyán nu nga pàgan dakayu, nu di nu nga ipas-pasnà ya angikurug nu, ta ittu ya piyán ne Dios kadakayu nga asassu ne Cristo. ⁷Maganggam kayu wala nga mangwa kadaya ubra nu nga asassu, nga ummán ka e Apu ya sir-sirbiyán nu, nga akkan tolay yala. ⁸Dam-damdamman nu wa supapáan ne Apu oray iinna nga tolay nga mangwa ka napiya, asassu da mán se akkan.

⁹Ay dakayu nga à-apu, namáru kayu din pe kadaya asassu nu. Akkan nuda papanansingan. Damdamman nu nga dakayu se daya asassu nu, ay sissa ya Apu nu wa atán ka lángit, ay áwan na nga pagdudúmán.

Ya pangábà tada ke Sairu

¹⁰Ay ya muddi nga kagiyán ku kadakayu, ay kal-kaligdaan nu ya angngurug nu kaggína kiya akisissa nu kaggína, se gapu kiya naturáy nga pannakabalin na. ¹¹Atán da idde ne Dios nga árig iggugubát tada, ta senu akkan tada maábà kadaya sírisírib ne Sairu. Ay díkod usaran nu lugud ngámin dayán. ¹²Ata ya kalínga tada, ay akkan wayya nga tolay, nu di daya nadakè a di masingan kiya kal-kalawagán nga ap-apu se atán kababalin se turáy, nga ittu daya paggayatán daya ngámin na nadakè kídí kalawagán. Ittu pe dayán daya mangitur-turáy kadaya tolay ya árig ga atán kiya kagibattán. ¹³Ay túya usaran nu lugud din daya ngámin árig iggugubát nga idde ne Dios, ta senu nu umbet ya algaw nga akiparáng nu ki nadakè, ay annung nu nga pàkadan ya kalínga tada. Ay kiya kabalin naya akiparáng nu, ay atán kayu pikam ma magsisíkáad.

¹⁴Ay díkod, magsagána kayu. Ya árig pagsinturon tada nga makigubát, ay ittu ya agkakagi tada peyang kiya kurug. Ay ya árig balayyáng nga pangalátag tada ki gútù tada, ay ya panagmar-máru tada. ¹⁵Ay ya árig

pagsapátus tada, ay ya amminya tada nga mangibàbànan kiya Napiya nga Dámag nga mangikappiya kadaya toláy ke Dios. ¹⁶ Ay ya anngurug tada ke Jesu-Cristo ya árig kalátag tada, nga ittu ya pangalátag tada nga pamàsiyát tada kadaya ngámin na árig siggatang nga mayán naya bútag ne Sairu. ¹⁷ Ay ya árig paghelmet tada, ay ittu ya agnamnáma tada kiya angngalà ne Dios kadátada. Ay ya bàbànan ne Dios ya árig ampiláng tada nga idde naya Ispiritu na kadátada.

¹⁸ Ay magkarárag kayu peyang nga makiseng ke Dios. Ay peturayán kayu peyang kiya Ispiritu na kiya agkarárag nu. Magtaron kayu se magánus kayu peyang, nga mangikar-karárag kadaya páda nu nga mangurug.

¹⁹ Ikar-karárag dà pe, ta senu nu magbàbànan nà, ay ipakammu ne Dios kiyà daya kagiyán ku kiya angipakammù kiya palánu na mepanggap kiya Napiya nga Dámag. Ay senu naturad dà peyang pe nga magbàbànan. ²⁰ Ittu yán ya nangibonán ne Dios kiyà ka pagbàbànanan na. Ay ittu pe ya gapu na nga atán nà kídì ya agba-balúdán. Ikar-karárag dà lugud ta senu naturad dà a mangipakammu kiya bàbànan ne Dios, ta ittu kuma yán ya màwa.

Ya muddi nga mekagi ne Pablo

²¹ E Tykicus nga isa nga wagi tada nga pà-pàgan tada, se mapiyár nga magub-ubra kiya ubra ne Apu, ay aggína ngin ya mangikagi kadaya mepanggap kiyà, ta senu mammuwán nu nu mapà-paanna ngà. ²² Ay túya papannan ku win kiyán giyán nu, ta senu medam-dámag na ya kapà-pàyanán mi ngámin kanedi, ay senu mapà-paanggam nakayu.

²³ Ay e Dios nga Ama tada se Jesu-Cristo wa Apu tada ya mamakappiya kadaya ur-uray nu, wawwági, ay se idde da kuma pe ya panagpipinninya nu nga meannúgut kiya anngurug nu. ²⁴ Ay e Dios pe ya magkallà kadakayu ngámin na maminya peyapeyang ke Jesu-Cristo wa Apu tada.